

[Økonomiministeren.]

er for optimistisk. Det er rigtigt, at vi på nogle områder har en rentedifferentiering; vi har det sociale boligbyggeri, og vi har skibskreditorningen, som det er blevet nævnt. Men her drejer det sig om klart objektivt konstaterbare låneobjekter, hvor der derfor ikke opstår de samme problemer, som hvis man skal til at finde ud af, om en erhvervsdrivende, der har en almindelig driftskredit i en bank, hører til den pæne kategori, der skal have den lave rente, eller til den uden egen skyld mindre pæne kategori, der skal straffes med en højere rente. Jeg tror, at man dér vil styre ud i nogle vilkårligheder, som simpelt hen ikke kan klares på en forsvarlig måde — og man må ikke glemme, at det er et ganske stort udsnit af dansk erhvervsliv, der har forbindelser med udlandet, og for hvem spørgsmålet om rentens højde spiller en rolle for de kreditter, de optager; det er ikke en lille, afgrænset gruppe, men meget store dele af erhvervslivet.

Jeg skal dernæst sige nogle bemærkninger om spørgsmålet om beskæftigelsen. Jeg kan jo ikke nægte, at jeg synes, at det er temmelig urimeligt, når man lægger op til, at det, vi nu er i gang med, er at skabe arbejdsløshed. Hr. Ivar Nørgaard brugte udtryk i retning af, at folk tvinges til at forlade hus eller virksomhed. Sandheden er dog den, at det danske samfund i øjeblikket befinder sig i en kraftig, endda måske meget kraftig højkonjunktur. Denne konjunkturopgang er heldigvis i betydelig udstrækning — og det var også meningen fra regeringens side — fremkaldt ved en betydelig stigning i industriens eksport. Den lave rente og hele den pengepolitik, vi har ført indtil nu i foråret, har vel også haft sin gunstige indflydelse på, at denne højkonjunktur er kommet i gang også på investeringsområdet.

Hvis nogen skulle være i tvivl om, at der virkelig er et kraftigt opsving i gang, vil jeg godt nævne nogle ganske få tal: i første kvartal i år sammenlignet med første kvartal i fjor viser hele eksporten en stigning på 12 pct., men industrieksporten en stigning på 23 pct. Detailomsætningen regnet i faste priser, altså i mængder, var 5,5 pct. større i de første to måneder i år end i samme periode i fjor. Det påbegyndte boligbyggeri i m² i byer m. v. var i første kvartal 47 pct.

højere end i første kvartal 1968. Også importen stiger naturligvis, 13 pct. i forhold til første kvartal i fjor. Og beskæftigelsen blandt forsikrede arbejdere var ved udgangen af april 5 pct. højere end i fjor, og ledighedsprocenten er klart for nedadgående. Hr. Egon Jensen sagde, at der ikke var overbeskæftigelse, bortset måske fra visse særlige områder. Jeg går ud fra, at hr. Egon Jensen kan have tænkt f. eks. på metal-fagene, hvor man nu er nede på en ledighedsprocent på godt 1,5, hvilket er det samme som i 1967, da situationen jo var sådan, at den daværende regering fandt det rigtigt at skride ind med en finanspolitisk stramning for at undgå en overophedning.

Vi har fået gentaget, at socialdemokratiet stadig er af den opfattelse, at man skal gennemføre en finanspolitisk stramning, hvis der foreligger en overophedning. Over for det vil jeg gerne sige, at jeg ikke mener, vi skal vente med at lukke spjældet til, indtil kakkelovnen er blevet rødglødende; vi skal gøre det, når vi har en temmelig sikker formodning om, at den er i færd med at blive det. Det er præcis den situation, vi befinder os i nu. De foranstaltninger, der foreslås; er da heller ikke af en sådan karakter, at de slår beskæftigelsen og produktionen i stykker; det, de gør, er at skære toppen af den opgang, der er under udvikling. Jeg tror, jeg under første behandling nævnte, at den finanspolitiske stramning betyder noget i retning af, at der ud af en forbrugsstigning på 5 pct. tages 1 pct., så stigningen reduceres til 4 pct.; men selv det er dog mere; end vi længe har haft i et enkelt år. Jeg vil også sige, at det kasseoverskud, som den finanspolitiske stramning medfører, ikke er af nogen voldsom størrelse sammenlignet med, hvad vi under flere tidligere stramminger har oplevet, og hvad rentens virkninger angår, har jeg nævnt; at det i høj grad er et spørgsmål om forholdet mellem omkostningerne her i landet og den tilsvarende stigning i omkostningerne også på renteområdet i andre lande.

Jeg vil gerne sige til hr. Ivar Nørgaard, at hvis man fordyber sig nøjere i lærebøger i nationaløkonomi, kan man nu godt finde ud af, at det at begrænse efterspørgslen på ingen måde behøver at være ensbetydende med, at man skaber arbejdsløshed. Der er to andre muligheder, og begge disse to mulig-